

МЕМОРАНДУМ

за общи намерения и съвместни политически действия

ПРЕАМБЮЛ:

Днес, 23. 03. 2021 г., в град Хасково се подписа настоящият меморандум между:

1. Илия ЛАЗАРОВ, главен секретар на СДС, кандидат за народен представител от листата на коалиция ГЕРБ – СДС от 12 многомандатен изборителен район – Монтана.
2. Стефан ДИМИТРОВ, кандидат за народен представител от листата на коалиция ГЕРБ – СДС от 29 многомандатен изборителен район – Хасково.
3. Димитър СТАМАТОВ, кандидат за народен представител от листата на коалиция ГЕРБ – СДС от 27 многомандатен изборителен район – Стара Загора.
4. Пламен КРУМОВ, кандидат за народен представител от листата на коалиция ГЕРБ – СДС от 21 многомандатен изборителен район – Сливен
5. Павел ДОДОВ, кандидат за народен представител от листата на коалиция ГЕРБ – СДС от 31 многомандатен изборителен район – Ямбол.

ПРЕДМЕТ НА МЕМОРАНДУМА:

Водени от разбирането за създаване на подходящи условия за живот и инвестиции на жителите на областите, към които сме поели политически ангажимент - Хасково, Стара Загора, Сливен и Ямбол, се ангажираме да работим за тяхното благоденствие.

С оглед на предстоящите предизвикателства, които евентуално ще настъпят в България в изпълнение на целите на т.нар. „Зелена сделка“, в следствие на РЕШЕНИЕ (ЕС) 2016/1841 НА СЪВЕТА от 5 октомври 2016 година за сключване, от името на Европейския съюз, на Парижкото споразумение, прието по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата, е необходимо да се осигури плавен преход на страната ни към „зелена“ индустрия. В тази връзка категорично заявяваме намеренията си да отстояваме исканията и правата на жителите на областите, които представляваме.

ПРИОРИТЕТНИ АНГАЖИМЕНТИ НА СТРАНИТЕ:

Страните по настоящия меморандум се ангажират да работят за:

1. Присъединяването на областите Стара Загора, Хасково, Сливен и Ямбол към обхвата на Механизма за справедлив преход с оглед на възможностите за:

- Прилагане на пълния набор допустими интервенции по Фонда за справедлив преход.
- Подкрепа на икономическата диверсификация, преквалификацията и търсенето на работа, както и инвестиции, които са благоприятни за климата и околната среда в съответните територии.
- Подпомагане на производствени инвестиции в предприятия.

Постигането на целите на Европейската зелена сделка за климатично неутрална икономика до 2050 г. е предизвикателство и ще изисква значителни публични и частни инвестиции при активен принос на всички сектори на икономическия живот. Европейската комисия (ЕК) представи План за устойчиви инвестиции в Европа, с оглед мобилизиране, чрез бюджета на Европейския съюз (ЕС) и свързаните с него инструменти на поне 1 трилион евро публични и частни устойчиви инвестиции през следващото десетилетие. Част от него е Механизма за справедлив преход за подпомагане на най-засегнатите региони, преминаващи през прехода. Той включва: Фонд за справедлив преход; Схема в рамките на INVEST-EU за финансиране на инвестиции, с които да се адресират социалните, икономическите и екологичните предизвикателства, свързани с изпълнението на заложените цели в Европейската зелена сделка; Замен инструмент за публичния сектор с Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), чрез който ще бъдат мобилизирани между 25 и 30 млрд. евро.

Предвидените средства по линия на Фонда за справедлив преход за България са в размер на 1, 178 млрд. евро. С тях трябва да се финансират региони на ниво NUTS 3 или части от тях на база одобрени от ЕК териториални планове за осигуряването на справедлив преход, обвързани с Интегрираните национални планове в областта на енергетиката и климата. В Приложение D bis към Националния доклад за България за 2020 г., ЕК е идентифицирала два засегнати региона в България - Маришкия басейн в област Стара Загора и община Бобов дол в област Кюстендил. С Решение на Министерския съвет (Протокол № 8/27 февруари 2020 г.) се даде мандат за започване на преговори за разширяване на регионите, включени в проекта на Приложение D bis към Националния доклад за България на Европейската комисия за 2020 г. в рамките на Европейския семестър до единадесет региона, сред които Стара Загора, Хасково, Сливен и Ямбол, описани в оценката на въздействие на Рамковата позиция относно „Европейска зелена сделка“ в частта „Регионално и структурно развитие“. Успешното финализиране на действията по присъединяването им е сред нашите основни приоритети.

- 2. Осигуряването на възможности за финансиране и реализиране на иновативни проекти и за разкриване на нови работни места за служителите от отпадналите енергийни мощности чрез Фонда за иновации (ФИ),**

създаден във връзка с Директива 2018/410, предвиждаща механизми на финансиране, особено за държавите-членки (ДЧ) с ниски доходи спрямо БВП, поради високия въглероден интензитет и ниската енергийна ефективност на икономиките им. Фондът за иновации трябва да финансира технологии за възобновяема енергия, енергоемки индустрии, иновации в нисковъглеродни технологии и процеси в различни отрасли, както и продукти, заместващи такива, които се произвеждат с високи въглеродни емисии. Също така технологии за съхраняване на енергия и съдействие за стимулирането на изграждане и експлоатация на проекти, насочени към безопасно за околната среда улавяне и съхранение в геоложки формации на CO₂.

3. Осигуряването на справедлив социален и икономически преход към нисковъглеродна икономика, спазване на принципите за технологична неутралност и отчитане на националните особености, включително икономическите и социалните.

С изменение на Директива 2003/87/ЕС с Директива 2018/410/ЕС е предоставена възможност на държавите-членки да компенсират отраслите и подотраслите, които са изложени на реален риск от изместване на въглеродни емисии, поради значителни непреки разходи, възникнали при прехвърляне на разходи за емисии на парникови газове в цената на електрическата енергия с част от приходите от търговете на квоти за емисии на парникови газове. В тази връзка ще настояваме да бъде приет, разработеният проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата, в който са включени и допълнения на Закона за енергетиката, както и на произтичащата от него наредба, в който е осигурено и транспониране на тази част от Директива (ЕС) 2018/410, свързана със създаване на правна рамка за въвеждане на компенсационния механизъм. По този начин ще се създаде възможност индустрията да използва около 4,5% от генерираните приходи от тръжна продажба на квоти (33 млн. лева годишно), които постъпват във Фонд "Сигурност на електроенергийната система", за времето от 01.07.2019 г. до 31.12.2020 г.

4. Изграждането на нови инсталации и водородни центрове за производство на „зелен“ водород, а оттам и на „зелен“ амоняк без въглероден отпечатък, свързани с разкриването на нови работни места и с по-висока добавена стойност на труда. Така ще бъде дадена възможност на България да е сред първите държави, които стават част от иновациите на световно ниво. Като това са само част от допустимите за реализацията възможности за обследване и улавяне на въглероден диоксид и съхраняването му в геоложки формации, съгласно ДИРЕКТИВА 2009/31/ЕО на Европейския парламент на Съвета от 23 април 2009 година.

5. Използване на потенциала на висшите учебни заведения и техните филиали на територията на областите Стара Загора, Хасково, Сливен и Ямбол за разкриване на перспективни специалности за обучение на служители във водородната индустрия.

Разкриването на нови специалности, свързани с обучението на кадри във висшите учебни заведения по определени специалности, необходими за

- изграждане и поддръжка на въглеродни центрове, ще даде възможност за развитие на регионите. Разкриването на нови работни места ще ограничи „изтичането“ на квалифицирани кадри и ще увеличи възможностите за развитие.
6. **Разкриване на нови специалности в гимназиите на съответните области, където да се подготвят бъдещите кадри за работа във водородната индустрия.** С оглед на възможностите за изграждане на нови инсталации и водородни центрове на територията на регионите, които страните представляват и бъдещите планове за развитие, е необходимо обучението на квалифицирани кадри да започне още в етап „средно образование“, което само по себе си е мярка за насърчаване на индустриалното развитие.
  7. **Осигуряване на възможност за преквалификация и обучение на заетите във въгледобивната индустрия.** За да се избегне ръстът на безработица и спад в доходите на населението, а оттам и в стандарта на живот на населението, е необходимо да се положат допълнително усилия за осигуряване на средства за преквалификация на служителите от енергийните мощности в сферата на индустриите с нисък интензитет на въглеродния отпечатък.
  8. **Създаване на подходящи условия за привличане на инвестиции и разкриване на иновативни производства.** Средствата, предвидени за финансиране на прехода към въглеродно неутрална икономика не са единствената мярка, която може да спомогне за привличането на инвестиции и разкриване на нови - иновативни производства. Необходимо е да се изгради подходяща инфраструктура, промени в нормативната уредба, с които да се гарантира устойчивост на инвестициите, което е и сред основните приоритети на страните по настоящия меморандум.

ОБЛАСТИ НА СЪТРУДНИЧЕСТВО:

Сътрудничеството между страните може да включва всяка област в рамките на тяхната компетентност и в защита правата и интересите на гражданите на съответните области.

Формите на сътрудничество между страните може да включват различни механизми:

Организирането и съвместно участие в работни срещи, комисии, обучения и дискусии по теми, свързани с насърчаването, провеждането и прилагането на ефективни политики в изпълнение на целите на меморандума.

Оказване на съдействие и консултации на заинтересовани лица и институции по инициативи за създаване на правна уредба за саморегулаторни механизми и органи на саморегулация като средства за защита на обществения интерес.

Привличане и на други страни, в случай че обстоятелствата го изискват и с изричното съгласие на всеки от подписалите настоящия меморандум.

Други форми на съвместни действия по теми от взаимен интерес.

ПРЕКРАТЯВАНЕ НА МЕМОРАНДУМА:

Никоя от страните няма право да прекрати настоящия меморандум за общи намерения и съвместни политически действия.

Прекратяването му настъпва след изпълнение на поетите ангажименти и осъществяване на проекта, описан в меморандума.

Всякакви разногласия при тълкуването на този меморандум се разрешават чрез консултации между страните и съгласно българското законодателство.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ:

Страните не носят отговорност за неизпълнение, причинено от независещи от тях обстоятелства.

За всеки породил се спор във връзка със съществуването и действието на настоящия меморандум се прилага българското законодателство.

В подкрепа на общите цели:

Илия ЛАЗАРОВ

главен секретар на СДС, кандидат за народен представител от листата на коалиция ГЕРБ – СДС от 12 многомандатен изборителен район – Монтана.

За област Хасково:

Стефан ДИМИТРОВ

кандидат за народен представител от листата на коалиция ГЕРБ – СДС от 29 многомандатен изборителен район – Хасково

За област Стара Загора:

Димитър СТАМАТОВ

кандидат за народен представител от листата на коалиция ГЕРБ – СДС от 27 многомандатен изборителен район – Стара Загора

За област Сливен:

Пламен КРУМОВ

кандидат за народен представител от листата на коалиция ГЕРБ – СДС от 21 многомандатен изборителен район – Сливен

За област Ямбол:

Павел ДОДОВ,

кандидат за народен представител от листата на коалиция ГЕРБ – СДС от 31 многомандатен изборителен район – Ямбол